ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5981 17/30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1905 ՇԱԲԱԹ 30 ՐԷՃԷՊ 1323 ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5981

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամամեօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK"
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստի քուփ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փոխ 100 ղրուշի համար։
Տեղական բաժանորդներէն ծախքը կանխիկ կը գանձուի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ազդերու խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մանկապարտէզներու տեսակ մը այժմէութիւն ստացան այս օրերս, Գալաթիոյ Սրբոց Լ. Թ. Ի. նուիրատուութեան առթիւ։ Ինչպէս կը լսուի, այս կրթասէր վաճառականը [illegible] մէջ մանկապարտէզի եւ նախակրթարանական վարժարանի յատուկ կեդրոնական շէնք մը կառուցանել տալ կ'ուզէ՝ հազար ոսկիի գումարով մը, բարիք մը՝ որուն համար Ս. Պատրիարքը օրհնութեան կոնդակ մը պիտի ղրկէ իրեն։

Այսօր ալ ուրեմն, յատուկ խնամք եւ հոգածութիւն ցոյց կը տրուի մանուկներու կրթութեան համար։ Այսօր, ամէն կարեւոր վարժարան՝ իրեն կից ունի նաեւ մանկապարտէզ մը, եւ մեր կրթական պաշտօնեաներուն մէջ գոյութիւն առած խումբ մը ձեռք բերած է մանկապարտիզպանուհիներու առանձին դասընթացք մը։

Ցարդ հինգ տարիէն Մեթոտական մեր մէջ մտցուց մանկապարտէզներու գաղափարը, եւ անոր իրագործման աշխատանքը յաճախ ընդհատուած երկարատեւ(?) ժամանակամիջոցով, մենք տակաւին չունեցանք բարերարներ՝ որոնք Գալաթիոյ Սրբոց Լ. Թ. Ի. պէս կարեւոր գումար մը նուիրէին յատկապէս մանկապարտէզի համար։ Բայց եթէ նիւթական նպաստ չէր ըլլար անոնց բազմացման ու բարւոք յառաջադիմութեան համար, գոնէ բարոյապէս ոյժէն կը խնայուէր, գոնէ մամուլն ու կրթական հեղինակ մարմիններ շարունակ կ'ուշադրէին իրենց մանուկներուն, որպէս զի լաւ կրթուին, լաւ խնամուին։

Այսօր՝ գրեթէ ամէն թաղ իր մանկապարտէզը ունի։ Անոնց թիւը հետզհետէ կ'աւելնայ ու չի պակսիր։ Բայց տարօրինակ բան որ մինչդեռ մէկ կողմէ այսպէս հոգածութիւն ցոյց կը տրուի մանկապարտէզներու մասին՝ միւս կողմէ ոչինչ կը կատարուի իրենց անունին ու կոչումին արժանի մանկապարտիզպանուհիներ հասցնելու համար։

Մանկապարտէզ մը առանձինն ոչ մէկ բանի կը ծառայէ. անոր լաւագոյն մասն է մանկապարտիզպանուհին, առանց անոր ան ոչ մէկ օգուտ կ'ունենայ. կրթական ոչ մէկ արդիւնք առաջ կը բերէ, աղջկան կամ տղուն զուր ատեն, ոչ մէկ ծանօթութիւն, ոչ մէկ գիտակցութիւն կ'ամփոփէ իրենց միտքին ու հոգին։

Կը հետեւի ուրեմն թէ մեր հոգածութիւնը ոչ այնչափ գաղափարի կեդրոնացած է մանկապարտէզին ներքին բարոյական եւ կրթական կատարելութեան վրայ, այլ միայն արտաքին շէնքին, արտաքին բարեկարգութեան։

Մենք այսօր ունինք մանկապարտիզպանուհիներ թերեւս պէտք եղածէն ալ աւելի։ Բայց անոնցմէ շատեր՝ մանկապարտիզպանութենէն միայն Ֆրէօպէլի անունը գիտեն, ուրիշ ոչինչ։ Եթէ երբեք մանկավարժական ուսումնասիրութիւնն ու մանկապարտիզպանութիւնը իրարմէ տարբեր բաներ են, ուրեմն ինչո՞ւ զարմանալ որ ճանաչողութիւն մը չի գրաւեր անոնց միտքը՝ երբ քննութեան եւ վկայականի առաջին տարիները կը ծագին եւ յետոյ մարդ պէտք է նախապէս ինք աշակերտ ըլլայ այն մանկապարտէզին՝ որուն ընծայուած ներսը պիտի մտնէ։ Մեր մէջ մանկապարտիզպանուհիները կը քննեն ու կը վկայեն մանկավարժական ուսուցիչներ, եւ ասոր հետ այդ է գլխաւոր պատճառը որ այսպէս մանուկներու կրթութիւնն ու բնական պարտէզի մը մտերմութիւնը իրարու հետ չփոխող մանկապարտիզպանուհիներու կը հանդիպինք շարունակ։

Մենք կը տեսնենք նաեւ կարգեր, բայց անոնք ալ յայտնի չէ թէ ինչ սկզբունքի վրայ՝ յաճախ ծայրայեղութեամբ կը տանին իրենց դասերը։ Դուրսէն մանկապարտէզի հանդիսանալ, եւ պէտք ունինք որ դպրոցական ներկայացմանց պատշաճ լաւ կամ պզտիկ տղոց կատարել կու տան օրինակի համար անձայն, զուարճ, հոգեւոր խաղեր։ Մարդ անոնց հանդէպ կը փորձուի մտածել թէ անոնք աւելի մարդկային մոլութեանց ծանօթացած են մանկապարտէզին մէջ քան առաքինութեանց։

Այդ թերութիւնը չենք գիտեր թէ ուրկէ է. բայց ամէն պարագայի մէջ՝ գոյ է ու կը մնայ։ Կ'ըմբռնենք որ այդ մանկապարտիզպանուհիները պզտիկները մոլութիւններէն զգուշացնել միայն կ'ուզեն այդ կարգի գիտութեան վարժեցնելով զանոնք։ Այս նպատակը բարի է, եւ միջոցն ալ շատ հեղ ճշմարտապէս օգտակար կը դառնայ, բայց ոչ երբեք այդ մատղաշ տարիքին մէջ զգացուած եղող։ Անոնց միտքը զանազանել չգիտեր տակաւին. անոնք կ'ընեն ա՛յն ինչ որ կը տեսնեն, անոնք կը խօսին ա՛յն ինչ որ կը լսեն. ամէնէն գէշ բանը, ինչպէս նաեւ ամէնէն լաւ բանը հաւասար զօրութեամբ կրնան ազդուիլ անոնց մտքին վրայ, մանկապարտիզպանուհիին կարողութեան կամ անկարողութեան համեմատութեամբ։

Հարկ կա՞յ կրկին կրկնելու թէ միշտ միեւնոյն թերութիւնն է որ պատճառ կը դառնայ, որչափ մեր վարժարաններուն, նոյնչափ նաեւ մեր մանկապարտէզներուն ապարդիւն մնալուն։ Մենք կամ չենք գիտեր եւ կամ չենք ուզեր լաւ ուսուցիչ, լաւ մանկապարտիզպանուհի պատրաստել։ Հետեւաբար՝ մեր դպրոցներն ու մանկապարտէզները կը տառապին նոյնպէս եւ կրթական անարդիւնաւէտ պատուհասին կը մնան։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀՈԳԵԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ

Ռըվիւ տէ տէօ Մօնտի մէջ բժիշկ-իփոր Կրասէ խիստ շահեկան յօդուած մը հրատարակած է, որուն մէկ ամփոփումը կը հրատարակենք.—

Հոգեկան դարմանումին (psychothérapie) նպատակն է հիւանդը դարմանել հոգեկան միջոցներով. Բրոֆ. Կրասէ հոգեկան դարմանումի քանի մը օրինակներ առաջ կը բերէ.

Ցաւամբ։

Նորատի աղջիկ մը, որ իր ձեռքը բարձրացնելու կարողութիւնը կորսնցուցած էր քանի մը տարիէ ի վեր, նորէն ձեռք կը բերէ այդ կարողութիւնը, երբ կ'ապահովուի իր մէկ բարեկամուհիէն՝ որ կատարելապէս առողջ էր իր ձեռքը։ Կրասէ ալ, որ համր էր, իր հօրը վրայ յանձնուած կրած մեծ վիշտին հետեւանքով լեզուն կը բացուի։ 1855ին երկրաշարժէն տառապած, Լիոնի մէջ, լեզուն անդամալուծուած կին մը կը վերստանայ իր խօսելու կարողութիւնը օգնութիւն կանչելու համար իր ամուսինը։ Ուրիշ ոչ պակաս յայտնի մը ալ ուրիշ մը նման յաջողութեան բաժնած է։

Համրութեամբ։

Փոխթեւելեկտրիկ կարծիքով. Կ'ըսէ(?) ներգործական անդամի վրայ կատարուած քերծուածքը տրուած է ներգործական կամքին կորուստով մը ներգործութեամբ։ Մտածելով ու հոգեպէս չարչարուող լեզուն մարդ մը կը սկսի ամէն բան առնել, մեծցնելով, բարոյական անհանգստութենէ եւ որոշադրութենէ տագնապած։ Բժիշկը կը զօրացնէ հիւանդին կամքը եւ վստահութիւն կը ներշնչէ անոր. Ուրիշ մը չի կրնար ոչ նստիլ, ոչ ալ ելլել, ոչ ալ կենալ, ոչ ալ իր մանկանց հետ խօսիլ. բժշկին հրամաններով կը բուժուի։

Մտախռովութեամբ։

Նեւրալճիայի բազմաթիւ նոպաներով, Բաշար կը բուժէր ակռայի սաստիկ ցաւ մը, երկրորդական խնդիր մը լուծած ատեն։ Թուղթ, միշտ ալ բարեկամ պաշտպաններու անդիմադրելի նոպայ մը, աշխատանք ու ցաւ մը, վրայ ակնարկութեամբ, կը բուժէ։ Բոսլին, ժամանակին ցաւը ամող առնելով կը բուժէ կին մը, որուն անդամին ցաւերը կէս օրէն յետոյ ժամը չորսին կը բռնէին։ Հէքթոր կը պատմէ թէ ակռայ մը հանած ատեն բնաւ ցաւ չէ զգացած, մտքին տեղը բերելով ծիծաղելի գաղափարներ։

Թելուղղութեամբ։

Զինուորական մը թուր անցուցած կ'ըլլայ ու արիւնը անդամալուծութեան կը մատնուի. բժիշկը կը քննէ զայն ու ձախողութեամբ(?) ատեն ատ զգացողը կը թելադրէ անոր թէ արիւնը բուժուած է եւ թէ արիւնած ատեն պէտք է աւելի վերջնական արդիւնքը։ Արդարեւ այսպէս կ'ըլլայ։

Դատաքարդութեամբ։

Տղոց մէկը գէշ բնազդներ ունի. չար ու ծոյլ է։ Դատաւորական, քահանան, բժիշկը (երեքը մէկտեղ) կը ջանան անոր մէջ արթնցնել բարոյական զգացողութիւնը, ցոյց տալով կեանքը բարձր նպատակը եւ զօրացնելով հոգեկան կարողութիւնները։ Այսպէս տղան բարեկիրթ եւ պարկեշտ երիտասարդ մը կը դառնայ։ Գինով կամ մօրֆինամոլ մը ուղղութեան մէջ կը մտնէ խանձով ու բանիմաց խորհրդատուի մը շնորհիւ, որ ցոյց կու տայ մոլութեան վտանգները։ Գէշ խօսք մը եւ գէշ քայլ մը կը շտկեն իրենց թերութիւնները, երկար ատեն հետեւելով բժշկական խորհուրդներու։ Դնչերներու յաճախակի ջիղային (tic) տանջողները կրնան բժշկուիլ նման խնամք միջոցներով։

Վասն զի երբ հոգեկան դարմանման միջոց ցոյց կը տրուին կրօնական ուխտը եւ զօրաւորութիւնները։ Մէկը որ, ամէնէն խոտոր կեթամլիք(?) ըլլալով իրեն չեն ուզեր հրաշքի կարգ դասել վերջին անհերքելի բուժումը։ Կարգ մը պարագաներու մէջ կ'ընդունին որ կրօնական ուխտը եւ զօրաւորութիւնը կ'ազդեն իրը միջոց բնական հոգեկանդարմանումի։

ԱԼՔՈԼԱՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Իմ կարծիքովս, ընկերական մոլութեանց գլխաւոր պատճառը աղքատութիւնը եւ կամքի նուաղութիւնն է։

Ը գտնելով հանդերձ թէ ներկայ քաղաքակրթութեան մէջ, ուր մարդկային միտքը ընդհանուր անտարբերութեան իր բարձրագոյն կէտին հասած է, ներելի չէ երբեք որ նոյն քաղաքակրթութեան մէջ իրենց վնասակար քննադատելի։

Հաճոյքին մէջ վնաս չկենալ։ Զօրաւոր մարմին ուղեղ կ'ուզէ ու, որուն՝ կամքի զօրաւորութիւն կ'ըսեն։

Ցաւալի է որ մարդկութիւնը, ընդհանուր առմամբ՝ այս տարօրինակ հոգեկան նուաղութեան ենթարկուած է։

Ապացոյց, ալքոլի գործածութիւնը որ յօրանջող՝ ինչպէս եւ կը կոչուի, ամէնուրեք ընդհանուր բան մը եղած է։ Առաջին ակնարկով պէտք է ընդունինք թէ ալքոլի զմայլելի հոմանիշներէն մէկն է, որ աշխարհի մեր որ կողմը հետ խառնելով կ'ընկալուի մեր եւ փոխել կուտայ։ Իսկ, անոր կը պարտինք մեր յանկարծական զուարթութիւնը, եթէ տկարութեան ժամանակ յայտնելու ընդդիմութիւնը մարմնոյ ու մտքի։ Ան չէ՞ բոլորը։

⁂

Դիտակէտօրէն ալքոլի պատճառած վնասները բաղդատել մեր կարողութենէն վեր է։ Միայն այս մասին նշանաւոր գիտուններու յանձնած եզրակացութեանց դիմելով՝ պէտք է շատանանք, քանի որ անոնք ամէն ինչ յստակօրէն կը պարզեն։

Ըսի թէ մարդիկ, այդ հեղուկը իր հաճելի կողմէն դատելու սովոր ըլլալով։ Առաջին փորձ որ պատճառներէն մէկն ալ այն է թէ ալքոլի պատճառած վնասը առաջին ատեն ոչ շօշափելի է, ոչ ալ տեսանելի։

Արտաքուստ մարդուս մարմինը ալքոլի չափաւոր գործածութենէն զգալի փոփոխութիւն մը չի կրեր։ Միայն ալքոլամոլներու եւ անոնց որ աւելի չափէն կ'անցնին, ատոնք վերջը՝ իրենց դէմքերն վրայ կը կրեն թառամութիւն մը, ուղեղներու ուժեղ կամ չլմայուած եւ յետոյ ձեռքերու դողդողում եւ անդամալուծութիւն, որոնք կը յայտնեն անոնց մոլութիւնը։

Եւ արդէն մոլութիւն եւ չափազանցութիւն, ինչ բանի համար ալ ըլլայ, շարունակ վնասակար չե՞ն միթէ։

Այժմ տեսնենք արտաքուստ ալքոլին տուած արդիւնքը, որ յանկարծական հանգամանք մը ունի, ինչ որ տղոց թերեւս անոր պարագաները լաւագոյն մտադրութեան, հաստատուի ծնողաց համար իրենց օրինակն հեղուկին։

Բայց երբ անոնց կրած հետքին ուժերնին պարզենք, պիտի տեսնենք թէ ո՛րչափ ողբալի է տղոց ապագային հետեւանքը։

Շատ անգամ տեսած ենք որ վիժած կամ արգանդի մէջ մեռած մանուկներ ալքոլով լեցուն շիշերու մէջ կը դրուին, զանոնք կարելի պահելու համար։ Իսկ թէ կը փորձուի անոնց եւ թէ կը կծկի միտքը զօրաւոր։ Դարդ է ուրեմն հասկնալ թէ, երբ ալքոլով կ'ողողենք մեր ստամոքսը, նոյնպէս կը կարծրանան եւ կը ծծկին մեր ստամոքսի ու մարսողական խողովակի ջիղերը դողդղալով արտադրելէ երկու կարեւոր հիւթեր (acide chlorhydrique et pepsine) որոնք մեր մարսողութիւնը դիւրացնելու կը ծառայեն։

Արդ, տակաւ ստամոքսը մը չունեցող թո՛ղ չկարծէ թէ մարմինը մեռած մասերը առողջ են, երբեք. վասն զի ստամոքն է որ պէտք եղած սնունդը պիտի մատակարարէ մեր մարմնոյն գործարաններուն, առողջութեան աղբիւրն է ան։

Եւ յետոյ ինչ արդիւնք կարելի է ըսպասել այն սնունդէն, որ ալքոլով խառնուած եւ անոր ազդեցութեան տակ ալեկոծուած է։ Սնունդին տեղ ալքոլն է ուրեմն որ կը սնուցանէ ու կը խոթէ մարդկային կազմութիւնը։

Մեր կազմութեան խանգարուած կ'ըմբռնենք ի մէջ այլոց, բայց ստամոքսի կրած աղէտներէն, նաեւ լեարդի բորբոքումով առաջ եկած արեան ոգիներուն ջլացումը(?), եւ ջղային դրգռումով ձեռքերու դողդողում եւ ապագայ անդամալուծութիւն։

Եւ ասոնց հետ ու ամէնէն աւելի խելագարութիւնը եւ ապուշութիւնը, որ ուղեղային խանգարումէն կը ծնին, ամէնէն անհրաժեշտ ու ցաւագին արդիւնքը չե՞ն արբեցութեան։

Ամէն արբեցող, երբ դեռ չափը չէ անցուցած, առաջին անգամ ջղային գրգռում եւ մտքի արթնութիւն կը զգայ, եւ որովհետեւ անոնց յօժարող ընդդիմադրումը յանկարծական չէ, չենք վարանիր շարունակել խմելու, քիչ մը վերջը կրելու համար ֆիզիքական խանգարումները։

Դժբաղդաբար արբեցող մը ինքը միայն չէ որ կը տառապի. երանի՛ թէ թերութիւնն ու չարիքը իր անձին մէջ չեզոքանային։ Ալքոլամոլ թէ տառապի չափաւոր արբեցող, անկասկած՝ իր քայքայուած առողջութիւնը պիտի փոխանցէ իր զաւակներուն, որոնք ուրեմն ապուշ կամ յիմար կ'ըլլան։

Հոգ չէ թէ արբեցողին ազգ, որ ալքոլը կը գործածէ, արտաքուստ ո՛ եւ է թերութիւն մը չի ցուցներ. այդ ներքին գործարաններուն փոխանցուած է այն քայքայումը, որ իր հոգը մոլութեան արդիւնքն է։

Եթէ անմիջապէս ալքոլին պատճառած աւերները չենք զգար, գոնէ մեր ալքոլային խանգարումէն՝ որուն գինովութիւն կ'ըսեն, պէտք է զգուշանանք, թէ ամէնէն չուտ աղէտաւորը ուղեղն է։

Զոն կրցած ըմբռնել թէ ինչ բան կայ գինովութեան մէջ հաճելի, օգտակար եւ վայելուչ։ Մարդիկ ո՛րչափ տխուր տեսարաններ կը ցուցնեն գինովութեան երեկոն։ Գինով մը, որ ամբողջ չէ առողջ ու ողջամիտ գաղափարներու, անշուշտ չի կրնար խորհիլ եւ գործել այնպէս ինչպէս իր ողջմիտ վիճակին մէջ պիտի խորհէր կամ գործէր։ Հեշտութիւն, արտասովորութիւն, հայհոյութիւն, նկատուած զօր պէտք չէ ընել ձեռք ձգել, պահ մը կը դադրին գոյութիւն ունենալէ, եւ գինովը մը ուրիշ բան չըլլալէ, բայց եթէ խեղճ, անհոգ, ծաղրելի եւ խայտառակ բաներ։ Կան որ կը հայհոյեն, ուրիշներ կուլան կը փնտռեն, կը հանեն։ Ոմանք ուրիշներ զարնելու կը մղուին։ Եւ աւելի աննկատելիները թաւալելու համար, կան որ կը շաղակրատեն, ամենք աղմուկ եւ զարկ զարկ տալ եւ գայլ գիտակցելով կը հանեն։ Ոմանք կը քնանան, ուրիշներ կ'երգեն ու կը պոռան, կը կռուին։ Ամէնքն ալ անհամ, ամէնքն ալ թեթեւ։

Գաղտնական գինովութիւններէն՝ արբեցութեան վարժութիւն առաջ կուգայ եւ վայրագութենէն մոլութիւն։

Եթէ կ'ուզենք զուարթ ըլլալ ինչո՞ւ ալքոլին կառչիլ, որ ի վերջոյ ձեր քայքայման պատճառ կ'ըլլայ։ Ուրիշները, որ ալ ամէնէն ազնուար միջոցներն են զուարթ ըլլալու համար։

⁂

Նշանաւոր ազգամիջութիւնը, այսինքն ընթերցելէ առաջ խմելու սովորութիւնը, գրեթէ ընդհանրացած բան մըն է։

Բիչ շատ բարեկեցիկները, ճաշարանի մասամբ, իրենց տուն մէջ խմելու սովորութիւնը ունին, ինչ որ զովելի է դուրսը գինետուներ մէջ խմողներու սովորութենէն։

Օղին՝ զանազան ազդ ու լեղի փճացուցիչ ազդեցութեամբ կը պղծեն եւ յետոյ սառեցուցած կամ բարեկամներով կը խմեն ու կը խմեն, առանց խորհելու թէ ի՛նչ կ'ընէ զիրենք այդ հեղուկը։ Նոյն արբեցութեան այս եղանակը անշուշտ գէշ օրինակ կը հանդիսանայ ձեր զաւակներուն, որոնք վաղը ձեզի պէս ծնողքներ պիտի ըլլան։ Այս արբեցութիւնը որ չափ չունի եւ հետեւաբար վնասակար է, եթէ յանձնի չի գինովցներ ձեզ, գոնէ անոր կապուած ուրիշ անհարկի բաներու, զօրս չենք վերյիշեր հոս։ Ալքոլը կը պատճառէ ձեզի արտածուութիւն, բարեկեցութիւն անհարկի պահանջկոտութիւններ, որով կը խանգարուի ընտանեկան խաղաղ եւ համերաշխ կեանքը։ Այսպէս՝ ընտանիքներ կան, որոնց ջնջուածութիւնը ամենամեծ պատճառը, նոյն խօսք անկումը, եթէ ուղղէ մը քննենք, ալքոլին պիտի վերագրենք։

Կը տեսնենք ուրեմն թէ ինչպէս այդ անիծեալ ըմպելին լալի միջոց իր աւերածը կը կատարէ, ֆիզիքական, տնտեսական, բարոյական եւ նիւթական աղէտներ պատճառելով։

«Ազգամէջ»ութենէ զատ ուրիշ ընտանեկան գինի խմելու սովորութիւնը։ Կողմերէն որոնց համար գինին անվնաս վնասակար է որքան ուրիշ ըմպելիներ։ Առողջ եւ աշխատող կողմէ, զօրաւոր ստամոքս ունեցողներուն համար, որոնք չունին դժուարամարսութեան հոգեր, անոնց գինի կամ օղի բոլորովին աւելորդ է եւ վնասակար։

Սառն-ջրին արտադրած հէւթերը, արդէն առողջ, պէտք չունին աւելի զօրաւորնալու կամ գրգռուելու՝ մարսողութիւնը դիւրացնելու համար, եւ յետոյ որեւէ իր կանոնաւոր շրջանը ունի զօր պէտք չէ հրահրել։ Առիթ վաղը ձեր մարսողութեան կը նմանի։ Ենթադրեալ որոնք այս առաւելութիւնները կը վայելեն անոնց բաղդաւորագոյներ աւելորդ է գինին։ Իսկ տկարները, որոնք չունին այդ առողջութիւնը, անոնց համար գինին չափաւոր քանակութեամբ կրնայ օգտակար դառնալ, պայմանաւ որ ըլլայ անխառն եւ անխարդախ։

Տղոց համար մանաւանդ արգիլել ըմպելին միակ թշնամին է զերծ պահելով վիճակ մը տալու համար իրենց արդէն եռանդուն մարմնոյն։ Գաղտնական մոլութիւններ, վաղաժամ սեռային յարաբերութիւններ աղբիւրն են արբեցութեան, եթէ ուրիշ պատճառներ ալ չգան օգնել։

Վերջին տասնամեակներու ալքոլին տարօրինակ է այն արբեցութիւնը, որ ընտանեկան յարկէն դուրս ըլլալու յատուկ կողմն ալ ունի։ Այս սովորութիւնը, մեր մէջ, ընդհանրապէս, լեռնաշխարհի եւ ազատ դատաստանական աւելի, անոնք տան մէջ խմելէ հեռանալ չեն զգար։

Տան մէջ գուցէ իրենց ընտանիքը արգիլող ըլլան խմելէն ու խօսքերին իրենց չէին։ Անոնք աւտոմ մաքուր մնալու ժամանակ չունին։ Գործի տարականին բաւական չէ։ Անոնց մէ կարող խմողներ մէջ մէջ պատրաստ ունին գինետան մէջ խմելու համար։ Մէկը իր գինեմէն կը պտըտուի, միւսը իր գործէն, մէկը գործէն, միւսը իր կնոջմէն, եւ իրենց յաղթանակը, ցաւերը օղիի պատրաստած մխիթարութեան տակ կը մարեն։ Ո՞րչափ կը գովեն անոնք, իրենց ալ չեն գիտեր. վասն զի իրարու կը մղեն։ Երբեմն անոնք կատարեալ մրցում մը կը յօրինեն որ տանն ալ աղջկան ալ իրենց ալ կը մասնեն։

Ի՞նչ կ'ըլլան, ի՞նչ կը ըլլան այդ խեղճերուն զաւակները, որոնք քանիցս կ'երթան կը փնտռեն հայրերնին։ Հայրը չերթար, կը յանդիմանէ կը հալածէ զանոնք, կը վռնտէ։ Ինչ հայրութիւն, ինչ ընտանիք, ինչ խղճմտութիւն, Տէ՛ր Աստուած։

Այդ մարդիկը գինետան մէջ խմելու արդարացում չունին, ո՛չ. տան մէջ չեն կրնար ունենալ այն ծանօթները շրջապատը, որով չշարունակուած են անզանին չուրիշը։ Եթէ տանը խմելիքնին տան մէջ խմեն, խորագիտակցողը իր ընտանեաց չի կրնար վճարել գինետան պէս։ Տան մէջ չեն կրնար ունենալ վերջի եւ լեզուի անկապ խօսակցութիւնը, որոնցմէ անոնք հաճոյք կը զգան։

Այն քաղաքներուն մէջ ուր գինետուները նուազ են, ինչպէս գաւառները, արբեցութիւնը մեծ չափով տուներուն մէջ տեղի կ'ունենայ։ Այսպէս տուները կը վերածուին գինետուններու։ Վասն զի գաւառացիք աւելի կատաղի խմողներ են։ Մասնաւոր ժամերաններ ունին տասն գինի եւ օղի, զոր այնքան առատօրէն կը խմեն։ Մեծ եւ պզտիկ խմողներու, եւ տղաներու տանը, անոնց գլխաւոր եւ օրինակին հանճարը խմել, գինեմոլ է, որ տղայն չէ դպչիր լաւ ու վնասակար ըլլալէ։

⁂

Բայց դարմա՞նը այս մոլութեան դէմ որ անհնարին աւերներու ու զեղծերու պատճառ կ'ըլլայ։

Իմ համեստ կարծիքովս, հետեւեալ միջոցները կը գտնեմ իբրեւ դարման, արգիլելու համար ալքոլի ճիրաններէն։

Հիմա ամէն տեղ, ամէն ժամ եւ տասն իրենց բժիշկները ունին։ Արդ, քանի որ տղոց-դէմքերը չեն դպչիր ալքո-

---

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 6

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Պ. ՏԸ ԼԵՍԷՊՍԻ

ՔԱՄՉԱԹՔԱՅԷՆ ՖՐԱՆՍԱ

ՊՈԼՇԵՐԵՑՔ

ՔԱՄՉԱԹՔԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ԿԵԱՆՔԸ

Գարծոն կեանքը անտանելի է Քամչաթքացիներուն համար. գիտցածին երջանկութիւնը իրենց համար, դիւրաւ մէջ յիմար, բան մը չըլլալն է, հեշտօրէն մեղկութեան մը մէջ ապրելով։ Սովորութիւնը այն աստիճանի առաջ գացած է որ կեանքի անհրաժեշտ պէտքերն անգամ հոգալու փոյթ չեն տաներ. տեսնուած են ամբողջ ընտանիքներ, որոնք ձմեռը սովի մատնուած են այն պարզ պատճառաւ որ ժամանակէն չեն ուզած ձուկի պաշարը մերժելու ձանձրութիւնն յանձն առնել. եւ նախօրդ տարւոյն ընթացքին կերակրոց ամենայն պատեհութիւն, ընկերական դիւրութեան պակաս անհոգ վարքերնին, քուն յօրանջելով ու կեանքը անդուլ(?) մեղկութեամբ ալ հոգ չեն տաներ բնակարաններուն։ Ոչ իրենց անձին եւ ոչ ալ իրենց բնակարաններուն մէջ կը փայլի մաքրութիւն քաւուած բանը. նոյն խաղ կարելի է մեղադրել զանոնք՝ չափազանց ազատ ըլլալնուն համար։ Հակառակ այդ անհոգութեան եւ ուրիշ թերութեանց, չատ ծեքի կողմէր չունին. յամառ եւ անամօթ համեմատ, պատւոյ եւ մարդկայնական ճշմարիտ զգացումները պէտք է փնտռել բուն Քամչաթքացիներուն մօտ. իրենց կենաց տառապանքներն ալ մարդիկ չեն խաթարած այն քաղաքակիրթ մոլութիւններով, զորս հետերնին բերած են Եւրոպացիները, զանոնք քաղաքակրթելու համար բնիկները։

Բայց Պոլչերեցքի մէջ նշմարելի եւրոպական քաղաքակրթութեան արդիւնքները. Հոն տեսայ եւրոպական բարքերու հետքերը, որոնք ի յոյս կուգան ո՛չ թէ ճերմ ու խաժամուժին, բնիկներուն քարծանած լեզուին ու դիմագծերու կողմանց մէջ ո՛րքան իրենց հակումներուն եւ ապրելու եղանակին մէջ, որոնք առաջինութեան վրայ հիմնուած չեն ըլլար շատ անգամ։ Այդ նշանակելի տարբերութիւնը որ կայ ալյանկերտ եւ բուն Քամչաթքացիներուն միջեւ, իմ կարծիքովս, դէպ ի քաղաքակրթութիւն առնուած դժուարին քայլ մըն է։

Առնէ կը հետեւի որ ճշմարիտ Քամչաթքացիները ընդհանրապէս պահած են իրենց պարզամիտ ազնուութիւնը եւ բարքերու բրտութիւնը, մինչ խառնածին բնիկներուն մէջ մասը առաւելապէս եւրոպական բարքեր ունին, բայց ո՛չ կատարելապէս։

Պ. Քասոֆ, ու իր օրինակին հետեւելով, իրեն հետ ընկերացող բոլոր անձերը յաջորդաբար հանդէսներ կամ պարահանդէսներ տուին կիներուն. ամէնքն ալ աւելորդութեամբ փայլեցին։

Գոյով Պոլչերեցքի կիներուն, որոնց մեր հաւաքոյթներուն ներկայ գտնուեցան, անհամար գէշը մը չունէին. առանց մեծ մասամբ խառնածին էին եւ կամ թէ ծնած ռուս հօրմէ ու մօրմէ. նոյն խաղ տեսայ քանի մը կիներ, որոնք կ'ընդունին երբեւ նմանութիւն. բայց երկար ատեն չեն պահեր իրենց թարմութիւնը. տանտիկինը ծննդաբերութիւնը եւ իրենց կատարած դժնդակ աշխատութիւնները պատճառ կ'ըլլան որ անոնց թառամին շուտ. թէ ծաղիկ հասակի մէջ։ Զուարթ բնաւորութիւն եւ անկեղծ ուրախութիւն մը ունին, թերեւս ի հեճուկս պարկեշտութեան. կը ջանան իրենց զբօսնել ընկերութիւնը՝ զուարթ խօսքերու եւ խաղերու միջոցաւ։ Կը սիրեն նաեւ երգել, եւ իրենց ձայնը քաղցր եւ բնական ախորժելի է. միայն փափաքելի է որ իրենց երաժշտութիւնը ընդունի ըլլալէ աւելի եւրոպական երաժշտութեան մօտենայ։ Ռուսերէն եւ Քամչաթքերէն կը խօսին, բայց այս վերջինին շեշտը կը պահեն, պարերը քիչ մը զուարճալի գտնելով։ Բայց չէր սորվեր ու տեսակ պարեր տեսնել. բոլոնէզ եւ կամ Country-dance անգլիական ձեւով. մ'ալ պէտք հաւասար որ մենակ տանտէն պարերն վրայ բան գաղափար ունին անոնք։ Գիշերը 26 տարին ծալքէ վրայ մեզմէ կամ աւելի ժամանակ դժուարութեան դադրած ըլլալով տեղերս, բաւական ճիգերով ու ընդհանրապէս զարմանալի պարերը, ինչ որ բնաւ չէր երեւակայեր։ Գիշեր կիները այնքան աշխոյժ են որ Քամչաթքացիները արագերն ու պարերն իսկ կ'արհամարհեն։ Պարահանդէսի մէջ կիներու տարազը խնամեալ է. վրանին կը դնեն ինչ թանկագին բան որ ունին։ Պարահանդէսի ու հանդիսական զգեստները ընդհանրապէս մետաքսեայ չինուած կ'ըլլան եւ շատ աւելի կը նմանին։

Քամչաթքացիներու կատարած հանդէսներուն եւ հանդէսներուն մէջ ուրիշ հետաքրքրական ու եղական տեսարան մը հանդիսացաւ ինծի. չեմ գիտեր թէ ինչ բան աւելի ուշադրութիւնս գրաւեց.

Ծ՞րդը թէ պարը. վայրենիներու յատուկ երգ մը թուեցաւ ինծի. երբ չափ չունի, ժամերը կամ անհեթեթ ու եղանակին շարժումներ կ'ընեն, կակորդային ու բռնազբօսիկ ձայներ հանելով, երկրորդական կերպ մը նման։ Ցածր երգին պարերը խնամով ջուրի են, նոյն իսկ Քամչաթքային լեզուաւ։

Մինչեւ այն եղանակը ամփոփ կերպով կը երեւի։

Նմանապէս կը սիրեն իրենց սարուցած զանազան կենդանիներուն ձեւերը կեղծել պարերու մէջ, ինչպէս կռնակ եւ ուրիշ կենդանիներու, գլխաւորաբար անձերու ձեւերը. անոր դանդաղ ու անխոհեմ քայլերը կը ներկայացնեն, ինչպէս նաեւ իր ալյանկերտ զգայութիւնները կամ հակումները, այսինքն՝ փոքրիկները իրենց մօր շուրջը, սիրահարները եւ եղբայրներու խաղերը, վերջապէս իրենց իբրեւ բարեկամներու երբ հանդիպումն վրդովում։

(Շարունակելի)

[illegible]

Ու հիւանդ մը անպատճառ պառկած ըլլալու չէ դիմելու համար բժիշկին. ո՛չ. [illegible]

Մի՛ սպասէք ատոր: Ձեր սիրական հեղուկէն չպիտի զիջիք ձեզ. ո՛չ. [illegible]

1. Բժիշկը պէտք ըսէ ձեզի թէ ի՛նչ քանակութեամբ եւ ի՛նչ տեսակ ըմպելի գործածել օգտակար է ձեր կազմութեան: Իբրեւ թէ դեղ մը կ'առնէք եւ անոր չափը (dose) ձեզի պէտք ցուցնէ բժիշկը: Այսպէս թէ՛ ձեր անձը փրկած կ'ըլլաք եւ թէ ձեր սերունդը:

2. Բաց ի բժիշկէն պատուիրած ըմպելիէն, որ իբրեւ դեղ պէտք գործածէք, ուրիշ ո՛ եւ իցէ ըմպելի չպահել, չունենալ տան մէջ:

3. Այցելութեանց առթին հիւրերը ըմպելիով պատուելու սովորութիւնը վերցնել:

4 Մեծերը պէտք է զգուշանան իրենց պզտիկ զաւակներուն ըմպելի վարժեցնելէ:

5. [illegible]

6. [illegible]

7. [illegible]

8. [illegible]

9 [illegible] (al-coolique) [illegible]

[illegible]

ՄԻՀՐԱՆ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼԻՍԷ
Գ. ԺԻՒԼ ՖՈՐԻ ՏԵՍՉՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ
Բերա, Տրոկմէնա փողոց, թիւ 2
Մասնաճիւղ Գատըգիւղ Մօտա

Դասախօսութիւնները պիտի վերսկսին Մօտայի մէջ օգոստ. 5|18ին եւ Բերայի մէջ ալ օգոստ. 7|20ին: Հայերէն լեզուի դասաւանդութիւն ալ պիտի կատարուի:

14—20

Արտաքին Լուրեր

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

Եւրոպա եւ Ծայրագոյն Արեւելք. — Ճապոնի նիմակուած դիրք. — Չինու ապագան:

Եւրոպական թերթ մը, խօսելով մեկ քանի տարի առաջ եւրոպական տէրութեանց ընթացքին վրայ Չինու հանդէպ, կ'ըսէ. — «Եւրոպա մեկ քանի տարի առաջ դիւրութեամբ ձեռք ձգեց չինական ընդարձակ երկիրներ: Հիմա Ճապոն կը կարէ ճամբան, մինչեւ որ Չին ինքզինքը պէտք եղածին պէս պաշտպանելու վիճակին մէջ ըլլայ: [illegible]

[illegible]

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Հակաճապոնական շարժում. — Ճապոնցի գործաւորները. — Դեղնամորթ ցեղին զաղթման դէմ եղած օրէնք:

[illegible]

[illegible] 85,000 ֆր.էն վար գինով չինել:

ԿԱԹՈԼԻԿՈՒԹԻՒՆԸ ՃԱՊՈՆԻ ՄԷՋ

Պապական նուիրակ մը. — Մոնսենեոր Օ'Քոնել. — Կաթոլիկներու թիւը Ճապոնի մէջ.

Կը խորհուի պապական նուիրակութիւն մը հաստատել Թօքիօյի մէջ, [illegible] Մոնսենեոր Օ'Քոնել [illegible]

[illegible]

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

Եւրոպական գործարաններու եղած յանձնարարութիւնները. — Նաւերու եւ զէնքերու օժանդակութիւն. — Ռուսիոյ եւ Ճապոնի ընթացքը:

Ռուսիոյ եւ Ճապոնի միջեւ հաշտութեան կնքումը [illegible]

[illegible]

ՀԱՇՏՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՔԸ

Սախալին. — Պարոն Քոմուրա - Ճապոնցիներուն բողոքը:

Բարիզ 26 օգոստ. — [illegible]

— Նիւ-Եորքէն [illegible]

[illegible]

Գ. ՎԻԹԷ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Գ. Վիթէի ուղեւորութիւնը. — Ռուսիա եւ Գերմանիա. — Հացկերոյթ:

Բարիզ, 26 օգոստ. — [illegible]

[illegible]

ԻՏԱԼԻԱ

[illegible]

Հռոմ 26 օգոստ. — [illegible]

— Անգլիական [illegible] Ափրիկէի եւ Ասիա pro [illegible] 25 [illegible]

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ

Միջադէպ մը. — Դադարումը. — Քորունայի կառավարիչը. — Ֆրանսական շոգենաւ մը:

Բարիզ 26 օգոստ. — Էքօ տը Բարիի [illegible] Նորմանտի [illegible]

[illegible]

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ֆրանքօ-գերմանական յարաբերութիւնները Մարոքի խնդրին մէջ. — Տեսակցութիւններ. — Ռուսիոյ դերը. — Բանակցութեանց վախճանը:

Բարիզ 26 օգոստ. — Երէկ, ժամը չորսուկէսին, Գ. Ռուվիէն [illegible]

[illegible]

(Թան)

ԳԱՂԹԱՅԻՆ ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ափրիկեան գերման գաղթավայրին մէջ. — Անգթութիւններ բնիկներուն դէմ. — Պոէրներուն դերը գաղթային կռուին մէջ

Պերլին 26 օգոստ. — [illegible] Ափրիկէի [illegible] Հէրէրօներուն [illegible]

[illegible]

ԻՏԱԼԻՈՅ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Բանակին զարմանալի եռանդ մը. — Օգնութեան գործը. — Փոքր կալուածատէրերու վնասը:

Հռոմ 26 օգոստ. — [illegible]

[illegible]

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ. Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց [illegible]

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՆՈՒՑՈՒՄ. — «Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Իտալիոյ դեսպան Իմբերիալի մարքիզը եւ յետոյ Գերմանիոյ դեսպանատան գործակատար Պարոն ֆոն Պառլան պատիւ ունեցան [illegible] ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան: Պարոն ֆոն Պառլան՝ Վեհ. Սուլթանին ներկայացուց [illegible] Կ. Պոլիս եկած է »

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ. — Թուրք թերթերը երէկ ծանուցած էին թէ [illegible] 32 [illegible]

[illegible]

այդ մասին տարուած ջանքերը, կը յուսէ թէ գաւառակալութեան արժանի են խաղաղութեանց պահուն ներկայ գաւառը Անատոլիոյ ընտրուած թարգմաններուն եւ հիւպատոսին ցոյց տուած զգուշութիւնը ու մարդասիրական ոգեւորութիւնը:

ՈՍՏԻԿԱՆՆԵՐԸ.— Սապահ կ'իմացնէ թէ ոստիկանութեան գործակալներէ եւ պարզ ոստիկաններէ մանաւանդ մինչեւ գրաւուած եւ իրենց պաշտօնին մէջ ընդունուածներ գործած ըլլալով, ինչ որ հաստատուած է քննութեամբ, թէ՛ տանեցի եւ թէ քննութեանց տեղեկագիրները յանձնուած են պատկանեալ դատարանին, որպէս զի օրինական քննութիւնը կատարուելով, դատավարութեան արդիւնքին համաձայն հարկ եղած պատիժին ենթարկուին:

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Իգդամ հետեւեալը կ'արտատպէ Սար լրագրէն.— «Գերմանիոյ ռազմական լրագիրներէն Տոյչէ Ցոլյապյար, գրելով Ռումելիի նահանգաց մէջ չներեւ վերջ. Սուլթանին ձեռք բերած յաջողութիւնները, կը յայտարարէ թէ Ռումելիի նահանգաց կլիմայական գործառնութիւնները խիստ կանոնաւոր վիճակի մէջ են, թէ բոլոր զինուորականները, մինչեւ պարզ զօրքը, եւ քաղաքային պաշտօնեաները ամէն ամիս կանոնաւորապէս ամսաթոշակ կը ստանան եւ թէ կայս. զինուորներուն ու ոստիկան-զինուորներուն կողմէ եղած ջանքերով, ընդհանուր կացութիւնը բարեկարգութեան տեսակէտով ալ խիստ կատարեալ է: Արդարեւ Ռումելիի նահանգաց ամէն կողմերը կատարեալ անդորրութիւն եւ բարեկարգութիւն կը տիրէ: Ասպատակաց գործառնութիւնները մեծ աղէտութիւն մը ստացած են: Խաղաղութեան եւ ապահովութեան մարմնոյն պաշտօնեաները ալ հետ գլուխ չեն կրնար վերցնել: Ասո՛ց թափթփուք նորէն հոս ու հոն աւազակներն ալ իսպառ կը նուաճուին:»

ԵՆԻՄԷՆ գաւառաց տարիներուն եւ զինուորներուն տրուելիք ընդդիմադրութիւնը Փաշնէաղայի մէջ պատրաստուած ըլլալով, նախարարութեան հրամանաւ ձեռնհաս պաշտօնեաներուն հղուած է:

ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ.— Նորէն ծանուցուեցաւ նահանգներու, որպէս զի կրակէ չվնասուած տուներ բնակիչներ պատրաստուին, հրդեհներու առաջքը չուտով առնելու համար:

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպանը ու դեսպանուհին արանց զբօսանքի համար Պրինգիպօ գացած էին, ապա օր մը Կ. Պոլիս դարձան:

ՊԱՐՍԻՑ դեսպան Միրզա Րիզա Խան որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, այսօր Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ Աւստրիական շոգենաւով:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը եւ դեսպանուհին, երէկ, Պէրլինէն Կ. Պոլիս ժամանեցին Բէօզէթէ ճեպընթացով, որ Թարապիոյ ամառնային եւ դեսպանատան ամառանոցը գացին:

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ երկաթուղիին՝ Հայտար Փաշայի Բէնտերի մասին ուղեւորներու փոխադրութեան գինները զեղչելու համար Ընկերութեան եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան միջեւ բանակցութիւններ կը կատարուէին: Իգդամ կ'ըսէ թէ մէկ կէտի մասին տակաւին համաձայնութիւն չէ գոյացած՝ այն է թէ Ընկերութիւնը Հայտար Փաշայի քարափին վրայ եղած գինը հաշուի չառնելով միայն կ'ուզէ գինները զեղչել, ըսելով որ քարափը դեռ նոր շինուած է եւ թէ ծախքերը տակաւին հանուած չեն. երբ գինին միայն մասին համար զեղչ մը ըլլայ, անշուշտ քարափին վրայ եղած մասին համար ալ զեղչ մը պիտի ըլլայ:

ՄԱՔՍԱՑԻՆ վերատեսչութեան 1317 տարուան հասոյթը եղած է 216,110,763 ղրուշ, 1318ին՝ 203,522,545, 1319ին՝ 216,443,617 եւ 1320ին՝ 243,970,105. իսկ ներկայ տարուան առաջին վեց ամիսներուն հասոյթն է 120,734,573 ղրուշ:

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ.— Մեծ-Եպարքոսը ծանոյց ձեռնհաս պաշտօնատանց՝ չուտով քննել այն գրութիւնները՝ որոնք կը վերաբերին Կ. Պոլսոյ մէջ մսոյ գիներուն բարձրացման առաջքը առնելու գործին, եւ արդիւնքը փութով տեղեկացնել:

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Օսմ. Պանքային Իզմիրի ճիւղին արկղակալներէն Մինասեան էֆ.ի տանը գողութիւն մը պատահեր է: Գողերն տանը յոյն աղախինը մը որ տասը օր մը առաջ այդ տունը մտած էր, ձեռք անցուցեր է առանձին բանալիները զորս Տիկին Մինասեան մոռացմամբ մէջտեղը թողած էր: Սպասուհին հոյլեր ոսկի ու մետաքսեղէն գողնալով փախեր է:

ԿԱՀԱՒՈՐՈՒԱԾ ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

Մեծ փողոց Թարլապաշի, Բերա, թիւ 8

Ծովապէս յարդարուած երեք սալօն, հօթը ննջարան, մէկ ճաշարան, մէկ խոհանոց, երկու մառան, պարտէզ, երկու ջրամբար, մէկ հոր, Տէրքոսի ջուր եւ հիանալի տեսարան ունի: Կարելի է տունը պտտիլ ամէն օր ժամը 9էն մինչեւ կէսօր: Պայմաններուն վրայ բանակցելու համար պէտք է դիմել Գրիգոր էֆէնտիի, Թաղապետութեան Զ. լէջակին մէջ, Բերայի նոտարութեան: 4—6

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը կը պատրաստէ այս օրերս Ատանա երթալ. Ն. Ամենապատուութիւնը Ս. Պատրիարքին նամակ մը գրելով, կարգ մը թեմական գործերու վրայ տեղեկութիւններ տուած եւ Պատրիարքարանի ողջամտութիւնը խնդրած է:

—Ուսումն. Խորհուրդը իր չորեքշաբթի կանոնաւոր նիստը գումարեց երէկ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, եւ զբաղեցաւ իր մէջ այլեւայլ հետեւեալ խնդիրներով:

1.—Ուսուցչական քննիչներու Յանձնաժողովը տեղեկագրով մը կը յայտնէր թէ այս տարի քննութեան մասնակցած էին 25 թեկնածուներ, 6 այր եւ 19 օրիորդներ եւ ինչ ինչ ծանօթութիւններ տալով անոնց համապատասխան եւ քննութեանց վիճակին վրայօք կը ներկայացնէր ցուցակ մը նոյն թեկնածուներէն 11ին քննութեանց արդիւնքը: Խորհուրդը ուսուցչութեան տալով նոյն տեղեկագիրը ու յարակից ցուցակը՝ քառորդ քննութեանց որոշեց. Ա. օգնական մասնագէտ ուսուցչի վկայական տալ Սեփոն էֆ. Ն. Եզեանի՝ հայերէն համար, Տիգրան էֆ. Զէօքիւրեանի՝ ընդհ. պատմութեան համար, եւ Օր. Անժէլ Հանըմեանի՝ ձեռագործութեան եւ ձեռագործի համար: Բ. Օգնական ուսուցչի կամ վարժուհւոյ վկայական տալ՝ Անտոն էֆ. Օլեանի, Մուրատ էֆ. Մուրատեանի, Օր. Նէվրիկ Թիրզեանի, Օր. Եօլէնդ Կարապետեանի եւ Օ. Սերբուհի Մէնգիլեանի. 2.—Մայրաքաղաքիս նախակրթարաններէն ... քննութեանց գրաւոր փաստերուն գնահատումը մեծ գայն մասամբ կատարուած եւ ցուցակագրուած ըլլալով, Խորհուրդը ուսուցչութեան տալով գայն եւ առնելով որ մէկ քանի ճիւղեր դեռ կը պակսին, որոշեց առիթաւոր խնդրել քննիչներէն որ փութացնեն յանձնարարել գանքը մինչեւ յառաջիկայ նիստին: 3.—Օկիւստի եկեղեցական միջնակ. Թաղ. Խորհուրդը գրով մը կը ծանուցանէր թէ վարժարանաց տեսչութեան պաշտօնին կոչած է Գոլայեան էֆ. Մալաթեանը: Նոյնպէս Պէշիքթաշի Թաղ. Խորհուրդը կը յայտարարէր թէ վարժարանի տեսուչ կոչուած է Արթին էֆ. Պոյաճեան: Խորհուրդը քննելէ ետքը նոյն թեկնածուներուն համապատասխանելը, որոշեց վաւերացնել նոյն պաշտօններուն եւ կոչման Կանոնագրին վերաքննել 4րդ յօդուածին համաձայն, վաւերացնելով այս ընտրութիւնները եւ բոլորը յայտարարել Ս. Պատրիարք Հօր ի հաստատութիւն:— 4.—Ասկէ առաջ Խորհրդոյ քննութեան ներկայացուած էին «Նուվել Ալֆապէ Ֆրանսէ» եւ «Պէլ.Բա..ալ» անուամբ Փրանսերէնի քերական մը եւ ընթերցանութեան դասագիրք մը ձեռագիրը: Խորհուրդը ուսուցչութեան տալով այդ գիրքերուն նկատմամբ կատարուած քննութեանց տեղեկագիրը եւ գիտնալով մէկ քանի բարեփոխութեանց համար արժան դատեց քննութեանց տեղեկագրին հետ վերադարձնել զանոնք իրենց հեղինակներուն, զորս այն նշանակուած բարեփոխութիւնները կատարելու եւ յետոյ ներկայացնելու, պարտ ու պատշաճը տնօրինելու համար:— 5.—Գրավաճառ Նշան Կ. Պալիկեան գրով մը ներկայացուցած էր Սառլին Ընթերցարան անուամբ գիրք մը մէջէն դասագիրք ընտրելու համար: Խորհուրդը որոշեց կանոնական քննութեան ենթարկել զայն եւ յետոյ տնօրինել պարտ ու պատշաճը:

—Եթովպիոյ այցելու հովիւ Տ. Մեսրոպ քհնյ. Զ. ղոնեան, որ Ատիս Ապապայէն Աղեքսանդրիա վերադարձած էր, այս անգամ կը գրէ Պատրիարքարան թէ չորեքշաբթի օրը նոյն տեղէն ճամբայ ելած է Եգիպտոսէ չուելու, մայրաքաղաք գալու համար:

—Արմաշի չորս աբեղաները նախընթաց օր վանահայրական փոխանորդ Տ. Թորգոմ Ծ. վրդ.ի ընկերակցութեամբ, Կ. Պոլիս եկան եւ Ս. Պատրիարք Հօր Բերայի բնակարանը երթալէ վերջ, Պատրիարքարան մէջ հիւրընկալուեցան: Արմաշի չորս աբեղաները երէկ ներկայացան Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Սրբազանի եւ այսօր ալ պիտի ներկայանան Ս. Պատրիարք Հօր:

—Ս. Պատրիարքը Մարզուանի առաջնորդական տեղապահ կարգեց Տ. Մամբրէ քահանան եւ Սեմինաքեաթոյի համար ալ, տեղւոյն ուսուցիչ Տ. Առաքել քահանան:

—Պարսից Վեհ. Շահը, Անդրկովկասեան երկաթուղիով Պաղտնարի կայարանէն անցած միջոցին, Օգոս. 28ին իրեն ներկայացեր են մէկ քանի քահանաներու հետ Շամախիի առաջնորդ Տ. Անանիա Եպսկ., որ յանուն Ս. Հայրապետին, շնորհաւորեր է Ն. Վեհափառութեան վերադարձը Եւրոպայէն եւ երախտագիտութիւն յայտներ է Վեհ. Շահին կողմէ պարսկահպատակներուն եղած շնորհներուն համար: Վեհ. Շահը շնորհակալութիւն յայտներ է Ս. Հայրապետին բարեմաղթութեանց համար: Բաքուի դէպքերուն համար նմանապէս պատգամաւորութիւն մըն ալ ներկայացեր է, Տ. Ներսէս Եպսկ.է, Տ. Զաւէն Վ.է եւ Թիֆլիզի երեւելիներէ, որ Հաճի Բաբայանց կայարանին մէջ ընդ առաջ ելեր է Ն. Վեհափառութեան եւ բարեմաղթութեանց եւ երախտագիտութեան ուղերձ մատուցեր է, զոր գոհունակութեամբ ընդուներ է Վեհ. Շահը:

—Թիֆլիզի եւ Կովկասեան ուրիշ քաղաքներու մէջ Հայերը սուգակիրութեան ունին հոգեհանգիստներ եւ մեռած ազնուականութեան առթիւ սուգ յայտնելու կողմէ ծաղկեփսակներ, կարեկցագիրներ եւ հեռագիրներ: Պոլսեցոց սուգակիրութեան հետեւելով, հան ալ որոշեր են այս առթիւ ծախսուելիք գումարները յատկացնել աղքատախնամ հաստատութիւններու կամ որբանոցներու, որոնց օգուտն ու ընկերային ծառայութիւնները փոխան ծաղկեփսակի ու փոխան քաղցրաւենիքի պիտի զրկուի անոնց, զորս մեծարել կ'ուզեն:

—Գանտարմա-Գալաթիոյի թաղին. Նորընտիր առաջնորդ Տ. Կարապետ Վ. Մաղաքեան Օվանէսք երթալով՝ Տ. Սանփան Արքեպս ի ներկայութեամբ է: Ն. Սրբազնութիւնը շնորհաւորելով այս առթիւ նաեւ: Հարկ եղած քաղցրաւենիքները եւ խորհրդականները ճաշի եւ գրիչ է յանձնուած Գարաբեգեանի քահանայից եւ Թաղ. Խորհրդոյ, որպէս զի մինչեւ Տ. Կարապետ Վ.ի իր պաշտօնատեղին մեկնումը՝ հարկ եղած պատիւը ընծայեն իրեն:

—Սուսապլմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. Չիլինկիրեան փոխադրած այցելութիւն կատարեց իրեն շնորհաւորութեան գաղթ բարձրաստիճան եւ եկեղեցականներու եւ պաշտօնական անձերու:

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Գաբրիէլ էֆ. Տօնիկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 100 ղրուշ նուիրած են Հիւանդանոցիս Աւետիս եւ Անտոն էֆէնտիք Բէզճեան:

—Հանգուցեալ Գրիգոր էֆ. Գարաքէօզեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 120 ղրուշ նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Վաղարշակ էֆ. Գալուստեան, ի Ռուսճուք:

(Հոգաբարձութիւն)

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Աղքատախնամս խորին շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Գրիգոր էֆ. Գարաքէօզեանի ընտանիքը 10 օսմ. ոսկի նուիրած է անոր յիշատակին:

(Եփօր)

ՄԱՀՍՈՒՍԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄ. ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ

ՓՈՔՐ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿ

1905 սեպտ. 18|1 հոկտ են սկսեալ մինչեւ 15|28 հոկտ.

Ենի-Ճամիի ժամացոյցին համեմատ

Երթեւեկ Կղզիներու եւ Մալթեփէի միջեւ

Անատոլի օսմ. երկաթուղիներու հետ հաղորդակցութիւն

Հաղորդ. հետեւեալ կախ.-ներ	Մեկ. ժ. վ.	ՆԱԽԱՄԱՍՈՑ Ամէնօրեայ երթ., կիրակի օրերն ալ մէջն ըլլալով
3	12 —	Հալքիէն Բրինքիբօ Մալթէբէ
5	1 01	Բրինքիբօէն Մալթէբէ
9	2 12	Հալքիէն Բրինքիբօ Մալթէբէ
11	3 40	Բրինքիբօէն Մալթէբէ
13	4 38	Հալքիէն Բրինքիբօ Մալթէբէ
15	6 05	Բրինքիբօէն Մալթէբէ
17	7 10	Բրինքիբօէն Մալթէբէ
19	8 20	Հալքիէն Բրինքիբօ Մալթէբէ
21	10 15	Հալքիէն Բրինքիբօ Մալթէբէ
25	11 38	Հալքիէն Բրինքիբօ Մալթէբէ
ատանց հրդկ.	12 45	Բրինքիբօէն Մալթէբէ
ատանց հրդկ.	12 40	Մալթէբէէն Բրինքիբօ
4	1 40	Մալթէբէէն Բրինքիբօ Հալքի
ատանց հրդկ.	2 52	Մալթէբէէն Բրինքիբօ
8	4 06	Մալթէբէէն Բրինքիբօ Հալքի
10	5 30	Մալթէբէէն Բրինքիբօ
12	6 35	Մալթէբէէն Բրինքիբօ
14	7 47	Մալթէբէէն Բրինքիբօ Հալքի
46	9 15	Մալթէբէէն Բրինքիբօ Հալքի
18	11 06	Մալթէբէէն Բրինքիբօ Հալքի
22	12 15	Մալթէբէէն Բրինքիբօ
26	1 40	Մալթէբէէն Բրինքիբօ Հալքի

Այսօրուան Հեռագիրներ

ԲԱՐԻԶ, 29 սեպտ.— Եւրոպայի բոլոր երկիրներուն մէջ ընդհանուր կարծիքը միշտ կը զբաղի ռուսաւգերմանական դաշնակցութեան լուրով: Այդ լուրին առաջ բերած պատասխանատուութիւնը անհետանալու վրայ չէ եւ Հաւաս հեռագիր մը կը ծանուցանէ այսօր թէ նոյն քաղաքին լրագիրները ընդարձակ յօդուածներ կը հրատարակեն՝ Գ. Վիթէի կողմէ Պէրլին արտասանուած այցելութեան նկատմամբ: Այդ լրագիրներէն մէկ քանին կ'ըսեն թէ երեք երկիրներու միջեւ դաշնակցութիւն մը ոչ միայն կարելի է այլ նաեւ հաւանական:

ՎԻԷՆՆԱ.— Գ. Ֆեհերվարի նորէն Հունգարիոյ նախարարապետ անուանուեցաւ:

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԳ.— Ռուս լրագիրները մանրամասնօրէն չեն քններ անգլիաճափոնական դաշնակցութիւնը եւ կը սպասեն պաշտօնական բնագրին առաջնուելուն, սակայն բոլոր լրագիրներն ալ ցոյց կուտան թէ անհամբեր սպասողութեան մը տակ կը գտնուին: Ասոնցմէ թէ ինչ կարծիք կը յայտնեն այդ լրագիրներէն գլխաւորները.—Նովոյէ Վրեմիա կ'ըսէ.— «Մայրաքաղաքին Արեւելքի մէջ քաղաքական հաւասարակշռութիւնը ո՛չ միայն խզուած, այլ գոյութիւն ալ չունի: Անհրաժեշտ է հակակշիռ մը առաջ բերել այդ տեւական դաշնակցութեան մը դէմ՝ քաղաքական նոր կարգադրութեամբ մը:» Ռուս Երկիրը կը յայտնէ թէ մի՛ գուցէ անգլիա-ճափոնական դաշնակցութեան բաղձալի արդիւնքը ըլլայ համաձայնութիւն մը Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ, ինչ որ առկէ առաջ չէր ընդունելի ակնկալուիլ. Ռուսսքոյէ Սլովօ կ'ըսէ թէ Անգլիա կը փորձէ Մայրաքաղաքին Արեւելքի մէջ Մեծնոյն նոր վարդապետութիւն մը հաստատել: Նոյն թերթը կը յաւելու թէ այդ դաշնակցութեամբ կը հաւաքուի Ճափոնի ընթացք համաձայնութեան բանակցութեանց պահուն, եւ թէ Ճափոն որքան յաւակնական դերը մը պիտի ունենայ. եթէ չըլլար դաշնակցութիւնը, որով Անգլիա վերջնական պիտի ըլլայ: Պիրժևիյա Վյեդոմոստի կ'ըսէ թէ անգլիաճափոնական դաշնակցութիւնը Մայրաքաղաք Արեւելքի կէտը կ'ենթարկէ Անգլիոյ եւ Ճափոնի իշխանութեանը: Ռուսս Քեփե կը յայտնէ թէ առկէ վերջը այդ երկու մրցող պետութիւնները մեծ դեր մը պիտի ըլլան Մայրաքաղաքին Արեւելքի մէջ, ասկէ խնդիր է գիտնալ թէ այդ անցքը ուղղակի չան ունեցող ազդեցութիւնները ինչպէս պիտի ընդունին այդ դաշնակցութիւնը:

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԳ.— Հոս չափազանց. ուած կը նկատուին ռուսաւգերմանական դաշնակցութեան մասին եղած զրոյցները, վասն զի այնպէս կը նկատուի թէ այդ դաշնակցութիւնը անկարելի հեռու է ամբողջովին կնքուած ըլլալէ: Լրագիրները գրեթէ բնաւ չեն խօսիր անոր վրայ:

ՊԵՐԼԻՆ.— Ռուսիոյ Միքայէլ մեծ դուքսը, երէկ, երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ֆոն Պիւլով իշխանին հետ Պոռէն-Պատէնի մէջ:

ԲԱՐԻԶ.— Ռուսիոյ կայսրը, Բիօրքէի մէջ, ընդունեց Գ. Վիթէն, անոր իր երախտագիտութիւն մը ընելով:

—Ռուսիոյ կայսրը, կիրակի օրը, Բեռգերհով պիտի դառնայ:

ՎԻԷՆՆԱ.— Աւստրիոյ Նէու. Ֆր. Բրեսսէ թերթը ... վիճաբանութեանց նախարարութեան յայտարարութեան վրայ: Նախարարապետ Գաուչ Կաուչ, բացառաբար փոխարարութեանց մէջ ..., մերժեց ընդդիմադիրներուն քննադատութիւնները. յետոյ հանգամանքով յայտնեց թէ նոր ձեւ մը պիտի գտնուի Աւստրիոյ եւ Հունգարիոյ յարաբերութեանց ... կանոնաւորութիւն առնելու համար: Պաշտօնը յաւելց թէ Աւստրիա եւ Հունգարիոյ օրէնսդիր չափերը պիտի վերահաստատելու համար ալ: Երկայ գործող կառավարութեան մինչեւ վերջը ... տեւելու ... որով առանձնապէս ... Ցավուր նիւթական երեւոյթը տեղի պիտի ունենայ:

ԲՈՍ-ՍԱՅԻՍ.— Սիւէզի ջրանցքին երթեւեկութիւնները, որոնք ընդհատուած էին Զարամ չոգենաւին խորտակման, այսօր պիտի վերսկսին:

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանքօ-սպանական սահմանական պայմանադրութիւնը այսօր պիտի ստորագրուի Բիարիցի մէջ: 1906 յունուար 1էն պիտի գործադրուի:

—Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն թէ Վէնէզուէլայի նախագահ Գ. Քասթրօ ընդհանուր հասարակապետութեան Ընկերութեան ... պատասխան մը ուղած է՝ անոր հետ կարգադրելու հաշուեթոյլերու խնդիրը:

ՄՈՏՐԻՏ.— Այս տեղի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ Ֆրանսայի կառավարութիւնը որոշած է կոտորել դեսպանական առողջ թուղթերու Թեթուանի մէջ Գ. Տըհերի եւ փոխանակման գոյքերուն վրայ կատարուած յարձակումին համար: Սպանիոյ մէջ հանրային կարծիքը համոզուած է Ֆրանսայի այդ ընթացքին:

ԲԱՐԻԶ.— Կը ծանուցուի թէ Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարները՝ Գ. Գ. Ռուվիէ եւ Թիթթոնի մօտերս պիտի տեսակցին:

ՎԻԷՆՆԱ.— Աւստրիական նախարարը Եղիաֆ. Մաղովին ներկայացուց՝ Աւստրիոյ եւ Հաւլէնխուանի միջեւ կնքուած առեւտրական եւ բարեկամական դաշնագրութեան ծրագիրը՝ նման անոր որ արդէն կնքուած է Անգլիոյ, Գերմանիոյ եւ Իտալիոյ հետ:

ԴԱՀԻՐԷ.— Եգիպտոսի չոգեքարշ ընկերութեան Տօրէն Գ. Լապունէն, որ մեծ մասն ըրաւ Բրենիէի անուանումներէ, եւ Բարիզի ակադեմական շրջանակներուն մէջ մեծ աղմուկ հանեց, կաթուածէ մեռաւ:

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԳ.— Գ. Վիթէ անտրոյան մը պահեր յայտարարեց.—«Վիլհելմ կայսրը աղուոր բառն.— «Սավորականէն աւելի պատիւներ կ'ընծայեմ ձեզի, վասն զի չատ մեծ գործ մը կատարեցիք: Կը շնորհաւորեմ Զարը ձեզի պէս մարդ մը ունենալուն համար:» Գ. Վիթէ, վաղը, Ռուսիոյ կայսեր պիտի ներկայանայ:

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Շէֆանի զօրավարը, որ կաթուած ունեցաւ, ծանր վիճակ մը ունի:

ՀՌՈՄ.— Երկրաշարժի թիւերու ընդհանուր մը զգացուեցաւ Քալապրիոյ մէջ. Վնաս չկայ:

ՊԱՐՍԹԱՍ.— Մարտեմեզարելք քաղաքը բոլորովին կործանեցաւ փոթորիկէ մը: Շատ մարդիկ մեռան:

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

11,000,000 օսմ. ոսկի կամ

250,000,000 ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Ենի ճամի

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիօն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Կասթէմունի, Քավալա, Տէլէ Աղաճ, Էսքիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գօնիա, Լառնագա, Լիմասոլ, Գահիրէ, Մերսին, Միտիլլի, Մանչասթր, Նիկոսիա, Ուշագ, Բորդ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սալոնիկ Տրիպոլիս եւ Սկիւպ:

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (պոլից) պահեստ առնելով:

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ: Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրդիններ կուտայ:

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ:

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, առեւտրական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ:

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին: Արժեթուղթերը կը պահուին Զէյթունի արկղամարկերու մէջ՝ հաստատուած մասնաւորապէս շինուած նկուղներու մէջ (պէթոնով եւ մեքենական ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծային: Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վճարահանութեանց մէջ եկած թիւերը:

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, աւանդ տրուած արժեթուղթերուն կտրօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի: Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ'առնուի եւ օրուան փոխանակագինն համաձայն: Անոր տիրոջ հաշւոյն կ'առնուի պայմանաժամի կամ գանձումի օրուան փոխանակագինով:

Ժամանակին գանձուելու համար՝ աւանդ դրուած արժեթուղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին:

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ արժեթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն եւ Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պէրլին, Պրիւքսէլ, Հաամ, Վիէննա, եւայլն: Տոկոսներու արդիւնքը աւանդատուին տրամադրութեան տակ դրուած է, կամ իր հաշւոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ: Այն յաճախորդները, որոնց արժեթուղթերը իրապէս դրուած են այդ գործակալութեանց մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, զանոնք տեղէն առնել կամ իրենց հասցէին զրկել տալ:

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ առեւտրական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով: Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժեթուղթեր, ինչպէս Ռումելիի երկաթուղիի, Եգիպտական Կրէտի Ֆոնսիէի, Ցանկ Ազգ. Պանքային պարտաթուղթերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլն բաժնեթուղթերը: Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժեթուղթերը:

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանցում, կտրօններու նորոգում, եւլն., մասնաւոր սակագին մը համաձայն: Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ հաշուեթղթով եւ շատ չափաւոր պայմաններով: Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կտրօններ: Իր Սնտուկներուն մէջ գտնուած արժեթուղթերուն կտրօնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի:

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հաստատած է՝ ելմտական Սնտուկներու արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնց Սնտուկներուն մէջ ընդունուած ըլլալն կամ ոչ: Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին:

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրին հարիւր վճարելէ առաջ եկած կորուստ, վիճակահանութեան միջոցաւ, այսինքն վճարման գինով: Ապահովութեան տուրքը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուղղիին: 37-50

* *

Օսմանեան Կայսերական Պանքային Բերայի մասնաճիւղը դիւրութիւններ կ'ընծայէ արժեթուղթերու գնման մասին՝ ամսական վճարումներով, որպէս զի փոքր խնայողները կարենան իրենց դրամները զետեղել: Այդ արժեթուղթերը կրնան ըլլալ Ռումելիի երկաթուղիի պարտաթուղթեր, եգիպտական Կրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, Ցանկ Ազգային Պանքային պարտաթուղթեր, Վիլ տը Բարիի ամբողջ եւ քառորդ պարտաթուղթեր (զանազան չրջաբերութիւններ), ամբողջ եւ մէկ հինգերորդ մասն Բամիւնալ եւ Ֆոնսիէր պարտաթուղթերուն, ֆրանսական Կրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, եւն.: Այս դիւրութիւնները կ'ընծայուին Օսմանեան Կայս. Պանքային կողմէ, յաճախորդին վճարումին փոխարէն արժեթուղթի մէկ զգալի մասը վճարելով: Այդ վճարումը կը կատարուի ամսական մէկ աւանդով, եւ երբ արժեթուղթին վրայ հաշուեկշիռը կը լրանայ, վերջին վճարումին հետ յաճախորդը կը ստանայ զայն: Ցանկութիւնը՝ կրնայ նոյնպէս, ամէն ամիս, վճարումները կատարել Թարլապաշին մասնաճիւղին, Բերայի գործակալութեան: Արժեթուղթերը կ'առնուին սակագրի օրուան գնով, եւ ամբողջ արժեթուղթերը իր Սնտուկներուն մէջ պիտի պահուին մինչեւ վճարումներուն լրանալը, ինչպէս նշանակուած է վերը: 26—50

* *

ՎԱՐՁՈՒ ԱՐԿՂԱՄՈՒՐՆԵՐ

Օսմ. Կայս. Պանքային մասնաճիւղը՝ Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 347, հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամարկերու բաժիններ, արժեթուղթեր, զարդեղէններ, թղթեր եւլն. պահելու համար: Վարձակալը առանձնականութեան ամէն պայմաններու մասին կրնայ վստահ ըլլալ: Այն քանոնարկը, ուր դրուած են արկղամարկերը, հաստատուն անկիւնով մը կը ձեւացնէ, Պոլթընի Զէյթունի առն գործարաններուն կողմէ շինուած չողպատով եւ երկաթով, հրդեհի եւ գողի վտանգին բոլորովին զերծ: Արկղամարկի մը վարձակալը կրնայ ամէնայն ապահովութեամբ եւ հանգստութեամբ առնել իր կտրօնները, ճղել թուղթերը, դնել կամ վերցնել զարդեղէնները եւլն.: Այս նպատակաւ՝ հանգստաւէտ դրասենեակ մը դրուած է արկղամարկերուն մօտիկ: Պանքային Պոլսոյ մասնաճիւղն ալ միեւնոյն առաւելութիւնները կ'ընծայէ հանրութեան, արկղամարկերու վարձակալութեան մասին, արժէքաւոր առարկաներ պահելու համար: 31—50

ԼԱ ՍԷԶՕՆ

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բասաժ Բանայեա, Թիւ 7, Բերա

Զեղչուած գիներով եւ լաւ ապրանք գնելու համար կինեքը չե՛ն կրնար միթէ Բանայեա բասաժէն անցնիլ եւ Լա Սէզօն վաճառատունը մտնել, ուր պիտի կրնան գտնել ամէն տեսակ կերպասեղէն, մետաքսեղէն, բրդեղէն եւ բամպակեղէն:

Լա Սէզօն թէ՛ Կ. Պոլսէն եւ թէ Եւրոպայէն կանխիկ կը գնէ իր ապրանքները եւ բան մը չի պարտիր ոչ մէկուն: Անոր համար է որ յաճախորդները կրնան լաւ ապրանքներ գնել՝ չափաւոր եւ անմրցելի գիներով: 4-50

ԻԼԱՆ

(Խազինէի Խասսա Շահանէ)

Խազինէի Խասսա Շահանէ էրզագ անպարը խարիճէ լազըմէօլան իյիւն եէտի մի սլուատէլէ միւպաեաասընա լուզում կէօրիւլէն Հալէպ վէ սաիր մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ մահսուլը սատէ եաղ մէվճուտ միւնագասասընա վազ իտիլմիշտիր վէ թալիպ իոլանլարըն եաղըն մագպուլը վէրմէկ իւզէրէ իհալէյի քաթիէսի իճրա իտիլէճէյինտէն չէրայիթի միւթէֆէրրիասընը անլամագ վէ միւնագասաեա տախիլ օլմագ իսթէյէնլէրին ալէլուսուլ թէեմինաթ աքչէլէրինի վէ նամսլա միւթէալլիք թէքլիֆնամէլէրի միւպաեաասըյլէ Խազինէի Ճէլիլէի միւնաեաքսամա քելմէլէրի:

Ֆի 14 էյլուլ 321 3—3

* *

Խազինէի Խասսա Շահանէէ պիր սէնէլիք քամիլէ զարֆընտա միւպաեաասը մուգթազի օլան նուհաս, ասլահա բէալթիր, մըսըր, ֆասուլիա, Ամասիա պամիեասը մէվճուտ միւնագասասը վազ իտիլմիշտէն չէրայիթը միւթէֆէրրիասը անլամագ վէ միւնագասաեա տախիլ օլմագ իսթէյէնլէրին ալէլուսուլ թէեմինաթ աքչէլէրինի վէ նա միւթէալլիք թէքլիֆնամէլէրի միւնագասաեա Խազինէի Ճէլիլէի միւհասէպէեա քելմէլէրի:

Ֆի 14 էյլուլ 321 3-3

* *

Խազինէի Խասսա Շահանէ հուգուգու մահաուզը լազըմէօլ իյիւն պիր սէնէլիք քամիլէ զարֆընտա միւպաեաասը իտիլէճէք օլան 1,500,000 գըեէի օթըզ թուզ վէ պայլէզ մալի չէքերէն պէնէր օթըզ գըեէի մէճմուա եէտի գըշ. հիսապը իլէ 73 սանթիմ 73 միլիմ ֆիաթլէ թալիպի զուհուրէտ օլուպ մահը հալը բաւմընըն 19ընճը բազար իրթէսի կիւնինէ գատար եիւզտէ իւչ թէնզիլի պիլ գապուլ իհալէյի միւզաեէտէ իճրալը գըլինաճաղընտան իսթէքլիլէրին գայըմէի թալիպ օլանլարըն թէեմինաթ աքչէլէրի վէ նա միւթէալլիք թէքլիֆնամէլէրի միւնագասաեաճէթ ալէլթագրիպ մէզքուր Խազինէի Ճէլիլէի միւհասէպէեա քելմէլէրի: 2-3

Ֆի 15 էյլուլ 321

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ 24,000,000 տրախմի
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐՈՎ,
ԵՒ ՊԱՐՏԱԹՂԹԵՐՈՎ.

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սապէս.— Պ. Է. Տրկօ՝ պատուակալ նախագահ, Պ. Ժան Բէսմազօղլու՝ նախագահ, Պ. Էթիէն Ֆրանկիատիս՝ դեր-նախագահ, իսկ Պ.Պ. Ժ. Պօրասի Նարտանօբուլօ, Մաձաս, Է. Էմպիրիկօս, Ա. Լամպրինուտի, Լ. Զարիֆի՝ անդամ։

Կեդրոնական տնօրէնութիւնը կը գտնուի Աթէնք, Սոֆոկլ փողոց, թիւ 6։ Մասնաճիւղեր ունի Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Պիրէոս, Վոլօ, Սուրիա, Բաթրաս, Քանիա, Քալամաթա, Կրէտէ։

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին կը յանձնուին գործողութիւնները.— Փոխատուութիւններ՝ հաշուեբացումով եւ արժէթուղթերու եւ ապրանքներու փոխարէն, դրամադէպ, փոխանակագիրներ հրապարակել, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական հրամանով վճարումներ Եւրոպայի, Թուրքիոյ, Եգիպտոսի եւ Ամերիկայի վրայ, հաշուեբացումներ, արժէթուղթերու պահպանութիւն, կտրոններու եւ արժէթուղթերու գանձում, առեւտրական հրամաններու գործադրում մեր հրապարակին եւ արտասահմանի վրայ, գնում եւ վաճառում ամէն տեսակ արժէթուղթերու, ինչպէս Օսմանեան Ազգային Պարտքին, Թրքական, Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն, Վիլ տը Բարի, Վիլ տը Պրիւքսէլ, Քրէտի Ֆօնսիէ տը Ֆրանսի արժէթուղթերուն, կանխիկ կամ պայմանաժամ վճարումներով։

Աւանդ տրուած դրամի տոկոսներ	
Ուզուած ատեն դրամ քաշել	3 %
Վեց ամսուան համար	3 ½
Մէկ » »	4 —
Երկու » եւ աւելիի համար	5 —

5–50 Տնօրէնութիւն

ԻԼԱՆ

7726էն 7735 համարները կրող [illegible] Սիրքէճիի [illegible] [illegible]

Միւսիւրիյէ

Յի 10 Յուլիս 320 2–10

Khedivial Mail Line

(Քէտիվիալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերութ.

Շաբաթական ամենէն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Իսմայիլիա շոգենաւը, հաւանաբար Բաթ. Թէվֆիք, Աղեքսանդրիայէն հոս կը ժամանէ երեքշաբթի, 3 հոկտ., նոյն օրէն չորս ժամ ետքը։ Իսկ հինգշաբթի, 5 հոկտ. 1905 (Ը. Ե.), նոյն օրէն ետքը, ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլլի, Իզմիր եւ Պիրէոս։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։ 12—50

ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՂԹ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Կայսերական հրամանով տրուած սիկարի թուղթի վաճառման անանուն Ընկերութիւնը կը հանէ սիկարի թուղթեր ամէն մէկ տետրի վրայ նշանակուած թղթային վիճակահանութեան (Սիւնէքիւր Էրիքթալագլէ) թիւեր. այս թիւերն ունեցողները իրաւունք ունին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան մասնակցելու որ երկու ամիսը անգամ մը տեղի պիտի ունենայ եւ պիտի շահին հետեւեալ կերպով.

1	*վիճակ պիտի շահի*	Ա	*թիւ շահողը*	1	*անձ դրշ. ոսկիով*	10000
1	» » »	Բ	» »	1	» » »	1000
2	» » »	Գ	» »	2	» » »	500 *ական*
6	» » »	Դ	» »	6	» » »	300 »
12	» » »	Ե	» »	12	» » »	200 »
28	» » »	Զ	» »	28	» » »	200 »
850	» » »	Է	» »	850	» » »	25 »

900 *թիւեր պիտի շահին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան։*

Ուշադրութիւն. *սիկարի թուղթի տետրեր ունին թիւ մը եւ թուական որ վիճակահանութեան կրնայ մասնակցելու համար։*

Մեր սիկարի թուղթը Վիէննա կայսերական դպրոցը քննուած եւ հաստատուած է ամենալաւը ըլլալը եւ առողջութեան օգտակար ըլլալը։

Ուրեմն գնեցէք մեր թուղթը որ 10 փարա է եւ իւրաքանչիւր տետրը 100 երկա միեւնոյն ժամանակ պիտի շահիք ոսկի դահեկան 10,000։

Անմիջապէս կը վճարուին ամէն վիճակահանութեան վերջ երբ շահողը սիկարի թուղթի տետրի շահող թիւով ներկայանայ Սալոնիկ՝ Սալոնիկի պանքան։ Կ. Պոլիս, Սալոնիկի պանքան։ Իզմիր. Աթէնաուրը երբեմն Ընկերութեան ընդհանուր գործակատարներուն եւ ուրիշ տեղեր Ընկերութեան բոլոր գործակալներուն։ Կ. Պոլսոյ մէջ պէտք է դիմել Պ. Պ. Ս. Մոսկատօ եւ Ընկ.։ Իսկ Պոլսոյ կողմը՝ Չիչէք բազար Ալթըփարմաքեան խան։ 71—104

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնս խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան եւ նաւերու ծովային [illegible] դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջովին վճարուած	10,666,666 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	149,852,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	855,840,000 »
1904 *տարուան մէջ գանձուած ապահովագին եւ տոկոս*	64,553,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղաբէկեան խան, Վալիտէ, Ղալաթիա։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ 11 49–50

ՇԱՄՊԱՆԵԻ ԳԻՆԻ

ԳՈՒՇԷ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀԱՑԹԱՑԹԻԶ

Իտալիոյ, Սպանիոյ եւ Բորթուկալի արքունիքներուն

1821ին հիմնուած տուն՝
Մարէօյ–Սիւր էյի (Մարն) մէջ

Սոյն Շամպանեի գինին պատրաստուած է Շամպանեի գաւառին մէջ եւ զուտ խաղող հասուն այգիներէն ընտրուած խաղողներէն։ Այդ այգիներուն արտադրութիւնները բնաւ են իրենց տեսակին մէջ. Ամբողջ Թուրքիոյ համար գործակալ կարգուած է Իթալօ Կ. Գոսթա, Ղալաթիա, Թիւ [illegible] խան, թիւ 38 երկրորդ։ 50–50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ

Ն ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Հոկտ. 3ին Սիւէրասի, Մարսիլիայէն։
» 9ին Իսկէնտերիէ, Անտալ. եղերքէն։

[illegible]

Հոկտ. 3ին Սիւէրասի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։
» 10ին Իսկէնտերիէ, ուղ. Մարսիլիա։

Ա.	կարգ	Բորինք համար	200 ֆր.	
»	»	Մարսիլիա »	160	»
Բ.	»	Բորինք »	150	»
»	»	Մարսիլիա »	130	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։
15 2–50 Ֆ. ԹԸՊՍՈՒԼ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

Կը գործէ 82 *կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ*

1903 *Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆր.* 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 812,711 *ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը, որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր.* 27,670,882։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ *տիեզերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանադրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ ճամբորդութեան, բնակութեան, մահուան պատճառին եւ պատերազմի, անձնասպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի մասին։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ երեք տարի ապահովագին վճարելէ յետոյ տարեկան յետագայ ապահովագինն հաշուի առնելու, այս փոխատուութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար տրուած ատեն, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետագայ ապահովագինները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ ամբողջ տարի ըլլալէ յետոյ իրաւունք կորսնցնելու։ Ապահովագրութեան երկարաձգումն, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագինները։*

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 *առ* 100 *տոկոսաբեր պայման մը ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել*

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Պոլիս Հուիթօլ խան
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան
Ընդհանուր-Քննիչ գործակալաց
15–50 *Ղալաթիա* 22 Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

ԼԱ ՓՕՓԻՒԼԷՐ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ, ՓԱՐԻԶ,

Ավընիւ Օբէրա-Գոմիք, թիւ 30-32

ԼԱ ՓՕՓԻՒԼԷՐ *կը գործէ թոյլատուութեամբ ֆրանսական եւ անգլիական կառավարութեանց եւ անոնց քննիչին տակ։ Ընկերութիւնը կը կատարէ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ,* բօլիս-նուբոններով. *ժողովրդական ապահովագրութիւններ՝ առանց բժշկական քննութեան մինչեւ 3000 ֆրանք՝ ամսական վճարումներով. նաեւ պատահարի ապահովագրութիւններ հարիւրին երեք։*

Ընկերութեան դրամատուներն են Քոնթուար տ'Էսքոմփթ տը Բարի, Քրէտի Լիոնէ, Լոնտոն էնտ Բրինսիփալ Պանքինկ եւ Ընկ.՝ Լոնտոն, Պ. Լ. Զարիֆի՝ Կ. Պոլիս։

Ընդհանուր Տնօրէնութիւն Թուրքիոյ համար՝ Լորանտօ խան, Ղալաթիա

Ընդհանուր Տնօրէն
Զ. ՖԻԹԻԼԻՍ

1—28

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հիւլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	[illegible]	1497	[illegible]	1011	Մալմօ	724	[illegible]	136
Ալէպպօ	2607	[illegible]	3906	[illegible]	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	[illegible]	895	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	2709	[illegible]	1735
Արիօսթօ	2277	[illegible]	4311	Հիտալկօ	1581	Մէքսիքօ	3557	Սիլվիօ	1198
Պասանօ	1822	[illegible]	987	Հիւմպըր	3720	Միլօ	1057	[illegible]	1203
Պօռոտինօ	1364	[illegible]	2382	Հօրաթիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրաւօ	1076	[illegible]	1718	[illegible]	595	Մուրիլլօ	3419	Թ. Ուիլսըն	1645
Պրիւնօ	841	[illegible]	506	Իտահօ	2854	Նէրօ	1033	Թօրօնթօ	3327
Պիւֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	[illegible]	5540	Օհիօ	4100	[illegible]	1470
Քէյրօ	1371	Էլտօրատօ	1530	Ժիւնօ	1080	Օնտարիօ	4036	[illegible]	487
Քալիպսօ	1337	Էրաթօ	1841	[illegible]	1058	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Քամէօ	1244	Ֆիտօ	934	Քօլպինօ	3807	[illegible]	1637	Վասքօ	1914
Քարլօ	1094	[illegible]	1328	Քօվնօ	1700	Բլաթօ	510	Զէրօ	1289
Քասթէլլօ	2739	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1052	[illegible]	2239	[illegible]	2393
[illegible]	1631	Ֆրանսիսքօ	4552	Լէանտրօ	2272	[illegible]	1063	Եէտտօ	1350
Քլիօ	2397	Կալիլէօ	3050	Լիվօրնօ	1248	Ռօլլօ	1613	Զէնօ	1700
Քօլօրատօ	4225	Կիթանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Ռօմէօ	1739		

Ընդհանուր վաճառատուն Հիւլէն հոս հասած է։

Տայյօ *շոգենաւը, հաւանաբար Թէքէլէն։*

Ընդհանուր վաճառատուն Հիւլէն հոս կը սպասուի։

Ալեբբօ *շոգենաւը, հաւանաբար Ուլէնը, հոկտեմբեր 12ին։*

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՏ

Թիւ 22–21. Քիւլիւք Միւլէթ խան. Ղալաթիա 10 50–50

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Սեպտեմբեր

Կշ. 13/26 *Սեւաստապօլ ժամը 10ին առտուն, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուան։*

Եշ. 15/28 *Օտեսա ժամը 10ին առտուն։*

Ուրբ. 17/30 *Մէթէլին, Իզմիր, Քիոս, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առտուն։*

13 *Օտեսա ժամը 2ին իրիկուան։* 29–50

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեդի	Նայդօֆրիս
Մինիս	Էմէյսիս
Ռամսիս	Պուզիրիս
Թէյպր	Մօքրիս
Նարսօն	Ֆայելի
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպս

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաեւ մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար առանձին ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ սահմանափակ թիւով ճամբորդներ կ'առնեն բայց առանձին չունին։

սթերլին
Կ. Պոլսէ Լիվէրփուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները տան շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Սերպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ Ե. ԸՆԿ.
Գործակալք
Ուէյթօլ խան, [illegible], Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ ԸՆԿ.
17–50 31 *Ճէյմս Սդրիթ, Լիվէրփուլ*

ՖՐԷՆԱՐՏ CO A D

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԻՆ

Որ ամէն երկու շաբաթ կը բանի
Լիվէրփուլի եւ Օտեսայի միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	13900	[illegible]	329
[illegible]	13900	[illegible]	641
[illegible]	13050	[illegible]	3239
[illegible]	13050	[illegible]	2945
[illegible]	8845	[illegible]	3836
[illegible]	8122	[illegible]	3935
[illegible]	8120	[illegible]	3558
[illegible]	7892	[illegible]	2181
[illegible]	7269	[illegible]	1600

Դիմել առ
26–50 ՃՕԼԻ Ե. ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փաշա փողոց։ 14

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Սեպտեմբեր 14 |Ն.Տ.| հինգշաբթի օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ–ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 2 ճամբ. Առտ.	Թ. 4 ճամբ. Առտ.	Թ. 44 Խառն Առտ.	Թ. 6 ճամբ. Առտ.	Թ. 8 ճամբ. Առտ.	Թ. 10 ճամբ. Առտ.	Թ. 12 ճամբ. Առտ.	Թ. 14 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 46 Խառն Իրիկ.	Թ. 16 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 18 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 20 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 22 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 24 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 26 ճամբ. Իրիկ.
		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ	մկն.	11 30	12 35	12 35	2 25	2 58	4 23	5 29	6 43	7 45	8 51	9 [illegible]8	10 35	11 15	11 55	12 35
Հայտար Փաշա	ժմն.	11 50	12 55	12 55	2 45	3 18	4 43	5 49	7 3	8 5	9 11	10 18	10 55	11 35	12 15	12 55
	մկն.	11 54	1 —	1 25	2 52	3 25	4 50	5 54	7 8	8 15	9 16	10 23	11 —	11 40	12 20	1 —
Գըզըլ Թօբրագ	»	12 2	1 08	—	3	3 33	4 58	6 2	7 16	8 25	9 24	10 31	11 8		12 28	1 8
Ֆէնէր Եօլու	»	12 5	1 12	1 37	3 3	3 36	5 1	6 5	7 19	8 30	9 28	10 34	11 11	-	12 31	1 11
Կէօզ Թէփէ	»	12 9	1 16	—	3 7	3 40	5 5	6 9	7 23	8 35	9 32	10 38	11 15	—	12 35	1 15
Էրէնքէօյ	»	12 14	1 20	1 48	3 11	3 45	5 9	6 13	7 27	8 42	9 36	10 43	11 20	11 51	12 40	1 19
Պօսթանճըգ	»	12 20	1 26	1 59	3 17	3 51	5 15	6 19	7 33	8 51	9 42	10 51	11 26	11 57	12 46	1 25
Մալթէփէ	»	12 28	1 35	2 13	3 26	3 58	5 24	6 26	7 42	9 4	9 50	11 1	11 33	12 5	12 54	1 33
Քարթալ	»	12 39	1 45	2 27	3 36		5 3[illegible]		7 52	9 19	10 —	11 11	ժմն.	12 15	1 04	1 43
Բէնտիք	ժմն.	12 46	1 52	2 37	3 48	ժմն.	5 41	ժմն.	7 59	9 29	10 07	11 18		12 [illegible]2	1 1[illegible]	1 50
	մկն.			2 45						9 40						
Թուզլա	»			3 6						10 1						
Կէպզէ	»			3 28						10 24						
Տիլ Իսքէլէսի	»			3 50						10 48						
Տավշանճըլ	»			4						10 58						
Հէրէքէ	»			4 16						11 17						
Եարըմճա	»			4 37						11 39						
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»			4 49						11 51						
Տէրինճէ	»			4 59						12 2						
Իզմիթ	ժմն.			5 13						12 18						
	մկն.			5 38												
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»			6 11												
Սաբանճա	»			6 35												
Համամլը	»			6 59												
Կէյվէ	»			7 42												
Աք Հիսար	»			8 4												
Մէքէճէ	»			8 33												
Լէֆքէ	»			8 57												
Վէզիր Խան	»			9 32												
Պիլէճիկ	ժմն.			10 12												
	մկն.			10 24												
Քարաքէօյ	»			11 32												
Պօզիւք	»			12 13												
Ին Էօնիւ	»			12 59												
Չուքուր Հիսար	»			1 29												
Էսկի Շէհիր	ժմն.			2 07												

Այս կառախումբը սեպտ. 14էն մինչեւ 30 կ'երթեւեկէ

Իրիկ.

8–50

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 1 ճամբ. Առտ.	Թ. 3 ճամբ. Առտ.	Թ. 5 ճամբ. Առտ.	Թ. 7 ճամբ. Առտ.	Թ. 9 ճամբ. Առտ.	Թ. 41 Խառն Առտ.	Թ. 11 ճամբ. Առտ.	Թ. 13 ճամբ. Առաւ.	Թ. 15 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 17 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 19 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 43 Խառն Առտ.	Թ. 21 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 23 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 25 ճամբ. Իրիկ.
		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Էսկի Շէհիր	մկն.												10 40			
Չուքուր Հիսար	»												11 16			
Ին Էօնիւ	»												11 48			
Պօզիւք	»												12 24			
Քարաքէօյ	»												1 —			
Պիլէճիկ	ժմն.												1 50			
	մկն.												2 2			
Վէզիր Խան	»												2 38			
Լէֆքէ	»												3 13			
Մէքէճէ	»												3 45			
Աք Հիսար	»												4 11			
Կէյվէ	»												4 34			
Համամլը	»												5 29			
Սաբանճա	»												5 45			
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»												6 10			
Իզմիթ	ժմն.												6 41			
	մկն.						12 —						7 6			
Տէրինճէ	»						12 18						7 21			
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»						12 29						7 30			
Եարըմճա	»						12 41						7 42			
Հէրէքէ	»						1 8						8 6			
Տավշանճըլ	»						1 19						8 16			
Տիլ Իսքէլէսի	»						1 33						8 26			
Կէպզէ	»						2 3						8 55			
Թուզլա	»						2 24						9 17			
Բէնտիք	ժմն.						2 44						9 39			
	մկն.	11 42	12 30	1 15	1 56	2 40	2 58		5 03		7 21	8 45	9 50	10 44		12 6
Քարթալ	»	11 50	12 38	1 23	2 4	2 48	3 9		5 11		7 29	8 53	10 2	10 52		12 15
Մալթէփէ	»	12 —	12 48	1 34	2 15	2 58	3 25	4 13	5 22	6 36	7 4[illegible]	9 4	10 18	11 3	11 47	12 25
Պօսթանճըգ	»	12 08	12 56	1 42	2 23	3 6	3 37	4 21	5 30	6 44	7 48	9 12	10 31	11 11	11 56	12 33
Էրէնքէօյ	»	12 15	1 2	1 49	2 29	3 12	3 48	4 27	5 36	6 50	7 54	9 18	10 4[illegible]	11 18	12 2	12 40
Կէօզթէփէ	»	12 19	1 6	1 53	2 33	— —	3 52	4 31	5 40	6 54	7 58	9 22	— —	11 22	12 6	12 44
Ֆէնէր Եօլու	»	12 23	1 10	1 57	2 37	— —	3 58	4 35	5 44	6 58	8 2	9 2[illegible]	10 50	11 26	12 10	12 48
Գըզըլ Թօբրագ	»	12 26	1 13	2 —	2 40	— —	4 3	4 38	5 47	7 1	8 5	9 30	— —	11 29	12 13	12 51
Հայտար Փաշա	ժմն.	12 33	1 20	2 7	2 47	3 22	4 12	4 45	5 54	7 8	8 12	9 37	10 59	11 36	12 20	12 [illegible]8
	մկն.	12 38	1 25	2 12	2 53	3 27	4 24	4 52	6 —	7 13	8 17	9 42	11 20	11 43	12 25	1 3
Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմն.	12 58	1 45	2 32	3 13	3 47	4 44	5 12	6 20	7 33	8 37	10 2	11 40	12 3	12 45	1 23

Այս կառախումբը սեպտ. 14էն մինչեւ 30 կ'երթեւեկէ

Իրիկ.